

Sygn. akt II AKa 452/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2023 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Przemysław Filipkowski (spr.)

Sędziowie: SA Anna Zdziarska

SO (del.) Piotr Bojarczuk

Protokolant: sekr. sąd. Ewelina Turlej

przy udziale prokuratora Jacka Pergałowskiego i pełnomocnika reprezentanta Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2023 r.

sprawy wnioskodawcy D. P. (1)

w przedmiocie zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora oraz pełnomocnika reprezentanta Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 8 września 2021 r. sygn. akt V Ko 112/21

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie 1 obniża zasądzone na rzecz D. P. (1) zadośćuczynienie do kwoty 7.000 (siedmiu tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty i oddala wniosek w pozostałej części;

II. utrzymuje w mocy wyrok w pozostałej zaskarżonej części;

III. wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 452/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	

1. **CZĘŚĆ WSTĘPNA**

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie z 8.09.2021 r. sygn. V Ko 112/21

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny – pełnomocnik reprezentanta Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji

1.3. **Granice zaskarżenia**

1.1.1. ***Kierunek i zakres zaskarżenia***

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	Uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.		Nie dotyczy		
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.		Nie dotyczy		

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	Nie dotyczy	

<p>1.1.6. Dowody niewuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach niewuwzględnienia dowodu</p>
	<p>Nie dotyczy</p>	

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.1.</p>	<p>Pełnomocnika Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji pkt 2 i 3:</p> <p>pkt 2/ obraży przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia tj. obraży art. 7 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zeznań wnioskodawcy w części, w której wskazywał na kierowanie w stosunku do niego hasel homofobicznych podczas pobytu w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych w KPP L. i przyznanie im wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego waloru wiarygodności, mimo że wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika do dnia 8.09.2021 r. nie podjął żadnych kroków prawnych w tym zakresie, co czyni je niewiarygodnymi, co doprowadziło do niezasadnego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny co do błędów w ustaleniach</p> <p># niezasadny</p>

zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawcy;

pkt 3/ błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, polegającego na:

a/ błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że rzeczywistym powodem przewiezienia wnioskodawcy z (...) W. VII do KPP L. była chęć utrudnienia kontaktu wnioskodawcy z osobami, które taki kontakt chciałyby z nim nawiązać, podczas gdy żaden dowód m.in. zeznania wnioskodawcy nie wskazuje na powyższą okoliczność, co doprowadziło do błędnego ustalenia przez Sąd, że zatrzymanie zostało dokonane z rażącym naruszeniem przepisów rozdziału 27 k.p.k. i wskutek tego do niezasadnego zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawcy,

b/ błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że posiadanie przez wnioskodawcę dowodu osobistego w trakcie zatrzymania spowodowało, że nie zachodziła obawa ukrycia się, a tym samym, że brak było przesłanki umożliwiającej jego zatrzymanie określonej w art. 244 § 1 k.p.k., co doprowadziło do błędnego ustalenia, że zatrzymanie zostało dokonane z rażącym naruszeniem przepisów rozdziału 27 k.p.k. i wskutek tego do niezasadnego zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawcy,

c/ błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że wnioskodawca nie został niezwłocznie poinformowany o przyczynach zatrzymania, podczas gdy z uznanych za wiarygodne zeznań funkcjonariusza Policji D. K. (1) wynika, że o przyczynie i podstawie zatrzymania został on poinformowany w chwili podjęcia

	wobec wnioskodawcy czynności, co doprowadziło do błędnego zasądzenia zadośćuczynienia na jego rzecz.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>a/ Na podzielenie zasługuje stanowisko Sądu Okręgowego, iż w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, poczynionych w oparciu o całokształt wiarygodnego materiału dowodowego, D. P. (1) został niewątpliwie niesłusznie zatrzymany od 7 sierpnia 2020 r. godz. 21.00 do 8 sierpnia 2020 r. godz. 18.40, z którego to tytułu przysługiwało mu zadośćuczynienie od Skarbu Państwa. Stanowiska takiego nie są w stanie podważyć zarzuty przywołane przez pełnomocnika, pomimo częściowej ich trafności. Dodatkowo zapatrywanie takie wspiera stanowisko prokuratora, który we wniesionej apelacji potwierdza trafność oceny Sądu I instancji w tym zakresie.</p> <p>b/ Zdaniem Sądu Apelacyjnego chybiony jest zarzut z pkt 2 pełnomocnika odnośnie naruszenia przepisów postępowania w postaci art. 7 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. Analiza akt przedmiotowej sprawy prowadzi do wniosku, że Sąd Okręgowy wydając zaskarżone rozstrzygnięcie oparł się na całokształcie zgromadzonego materiału dowodowego, który niewątpliwie był wystarczający do poczynienia ustaleń w niniejszej sprawie. Sąd I instancji dokonał także prawidłowej analizy zeznań wnioskodawcy D. P. (1).</p>		

c/ Art. 2 § 2 k.p.k. zawiera ogólną dyrektywę nakazującą, aby podstawę wszelkich rozstrzygnięć stanowiły prawdziwe ustalenia faktyczne i nie może stanowić samodzielnie podstawy zarzutu apelacyjnego. Taki zarzut musi wskazywać na uchybienie szczegółowym regulacjom. Konstrukcja zarzutu podniesionego przez pełnomocnika prowadzi do wniosku, że naruszenie przywołanej dyrektywy miałoby być powiązane z obrazą art. 366 § 1 kpk. Podkreślić należy, że naruszenie art. 366 § 1 kpk nie może sprowadzać się do wymagania przez stronę, aby Przewodniczący na rozprawie podejmował czynności za daną stronę reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, która ma przecież prawo do składania wniosków i zadawania potrzebnych pytań przesłuchiwanym osobom. Sąd jako gospodarz postępowania rozpoznawczego może przeprowadzać dowody z urzędu, ale tylko wówczas, gdy dostrzeże ku temu ważne powody. Art. 167 kpk nakłada na Sąd orzekający obowiązek przeprowadzenia dowodów z urzędu tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, czyli w jakim jest to niezbędne dla prawidłowego wyrokowania. Sąd ma zatem obowiązek dochodzenia do prawdy również w sytuacji, gdy strony nie wnioskuje o przeprowadzenie dalszych dowodów, ale dopiero wówczas, gdy uzna, że materiał dowodowy jest niepełny i nasuwa wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i tym samym wymaga uzupełnienia /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego

z 12.07.2021 r. sygn. III KK 182/21, LEX nr 3305227/. W ocenie Sądu Apelacyjnego w toku procedowania przez Sąd I instancji nie wystąpiły takie przesłanki, które wskazywałyby na konieczność dopuszczenia z urzędu dodatkowych dowodów, na okoliczności podniesione przez wnioskodawcę we wniosku i złożonych zeznaniach. Wskazać należy, że obecny na terminie rozprawy 8.09.2021 r. pełnomocnik Komendanta Stołecznego Policji, po złożeniu zeznań przez D. P. (1) nie widział potrzeby uzupełnienia materiału dowodowego /k. 47v/. Podkreślić należy, że pełnomocnik zarzuca, iż Sąd Okręgowy winien był przeprowadzić dowód z urzędu, nie precyzując nawet zarazem, jaki miałby to być dowód, co przekonuje dodatkowo o niezasadności zarzutu, skoro sama skarżąca nie jest w stanie wskazać konkretnego środka dowodowego.

d/ Za bezpodstawny uznać należało zarzut dotyczący nieprawidłowej oceny części zeznań D. P., gdyż skarżąca tego nie wykazała. Przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy /art. 410 k.p.k./ i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy /art. 2 § 2 k.p.k./, stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego /art. 4 k.p.k./, a także jest wyczerpująco i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - umotywowane w uzasadnieniu wyroku /art. 424 § 1 k.p.k./ /

tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 11.01.2022 r. sygn. I KA 10/21, lex nr 3342243/.

e/ Nie sposób podzielić stanowiska pełnomocnika, który w fakcie niepodjęcia przez wnioskodawcę innych działań na drodze prawnej /np. co do odpowiedzialności służbowej czy karnej/ upatruje podstawy do odmowy wiarygodności zeznaniom D. P. odnośnie zachowania funkcjonariusza policji w trakcie osadzenia w KPP w L.. W ocenie Sądu Apelacyjnego żaden z innych dowodów nie podważa zeznań wnioskodawcy w tym zakresie, które to są rzeczowe, konsekwentne i spójne w swoim przekazie. Nadto nie sposób przyjąć, aby przedstawianie przez D. P. homofobicznego zachowania funkcjonariusza było nieprawdziwe i ukierunkowane jedynie na uzyskanie zadośćuczynienia, jeżeli weźmie się pod uwagę, że już zażaleniu na zatrzymanie kwestia ta została wyraźnie zaznaczona przez jego pełnomocnika. Zgodzić należy się ze skarżącą, że wnioskodawca jest każdorazowo zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem sprawy, jednakże nie powoduje to automatycznie, iż jego zeznania należy uznawać za niewiarygodne czy mało wartościowe. Depozycje te podlegają, jak każdy inny dowód, swobodnej ocenie Sądu w świetle całokształtu zebranego materiału dowodowego, a dopiero w przypadku ich skutecznego podważenia przez inny przekonujący materiał dowodowy, można odmówić im przymiotu wiarygodności. Nadto sam fakt, że w pewnej części nie zostają one uznane za wiarygodne, co ma miejsce w tej sprawie, nie musi przekładać

się na ocenę ich pozostałej części, jak upatrywałyby tego skarżąca. Pełnomocnik Komendanta Stołecznego Policji trafnie wskazała, że osoba poszkodowana działaniami funkcjonariusza publicznego dąży do rekompensaty doznanej krzywdy, jednakże taka osoba posiada pełną dowolność wyboru przysługujących jej środków prawnych, których nie musi wykorzystać kumulatywnie. Poszkodowany może zdecydować się na użycie takiego środka, który skutkować będzie osiągnięciem pożądanego przez niego rezultatu tj. zazwyczaj rekompensaty finansowej, a nie korygowaniem wszelkich nagannych zachowań policjantów, które miały miejsce. Tym samym uznać należy, że argumentacja skarżącej ma czysto polemiczny charakter z prawidłową oceną zaprezentowaną przez Sąd Okręgowy. Przy tym prokurator w złożonej apelacji nie podważa słuszności stanowiska Sądu I instancji w tym zakresie wskazując wprost, że wobec D. P. ze strony funkcjonariusza Policji kierowane były wulgarne i homofobiczne określenia.

f/ Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może zostać skutecznie podniesiony tylko wtedy, gdy w zaskarżonym wyroku poczyniono ustalenia faktyczne nie mające jakiegokolwiek oparcia w przeprowadzonych dowodach albo gdy określonych ustaleń nie poczyniono, pomimo że z uznanych za wiarygodne dowodów określone fakty jednoznacznie wynikały /tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 11.01.2022 r. sygn. I KA 10/21, lex nr 3342243/. Istotne jest przy tym, że nawet w przypadku stwierdzenia wystąpienia błędu w ustaleniach faktycznych, nie zawsze musi on prowadzić do zmiany bądź uchylecia

zaskarżonego rozstrzygnięcia, gdyż konieczne jest, aby miał on wpływ na jego treść.

g/ Podzielić należy stanowisko pełnomocnika, zgodnie z którym błędne jest uznanie przez Sąd Okręgowy, że rzeczywistym powodem przewiezienia D. P. z (...) W. VII przy ul. (...) do KPP w L. była chęć utrudnienia kontaktu z wnioskodawcą osobom, które taki kontakt chciałyby z nim nawiązać. Takie zapatrywanie Sądu I instancji nie znajduje żadnego oparcia w materiale dowodowym, co czyni je całkowicie dowolnym. D. P. (1) w wiarygodnych zeznaniach, poza wskazywaniem samego faktu jego przewożenia między jednostkami policji w W. i L. oraz warunków, w jakich przebywał /cela dwuosobowa i cela jednoosobowa/, w ogóle nie nadmieniał, aby upatrywał w tym prób utrudnienia kontaktu z nim. Z zeznań wnioskodawcy wynika, że jego najbliżsi posiadali wiedzę o jego zatrzymaniu /jak wynika z treści notatki urzędowej z 9.08.2020 r., funkcjonariusz Policji realizując żądanie D. P. poinformował 8.08.2020 r. o godz. 00:40 jego najbliższych o fakcie zatrzymania/, jak również podejmowali próby uzyskania wiedzy o miejscu jego pobytu, będąc informowani o przewożeniu. Podkreślić należy, że nie byli oni uprawnieni do jakiegokolwiek bezpośredniego kontaktu z nim, a tym samym otrzymywali takie informacje, które były możliwe im do przekazania. Dodatkowo dokumentacja zawarta w aktach II Kp 2224/20 wskazuje, że do (...) W. VII zgłosił się obrońca wnioskodawcy, ustanowiony przez jego bliskich, który następnie dopuszczony został do udziału w czynności jego przesłuchania / faktyczna nieobecność obrońcy

wynikała z osobistej decyzji wnioskodawcy/. Tym samym nie sposób uznać, że również na tej płaszczyźnie utrudniano kontakt z D. P., gdyż w prawidłowy sposób udzielono informacji o miejscu i terminie przeprowadzanych czynności procesowych.

h/ Dodatkowo Sąd Okręgowy błędnie ustalił powody stojące za koniecznością przewożenia wnioskodawcy. Po zatrzymaniu D. P. został umieszczony w pokoju przejściowym, w którym można umieścić osoby zatrzymane lub doprowadzone na czas wykonania czynności służbowych. Jak wynika z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 4.06.2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb - pobyt w takim pomieszczeniu możliwy jest jedynie nie dłużej niż 8 godzin od momentu umieszczenia w nim. Jeżeli zaś istnieje konieczność zapewnienia dłuższego pobytu osoby zatrzymanej, to niezbędnym jest jej umieszczenie w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych. Sytuacja taka zaistniała w tej sprawie i skutkowałą koniecznością przetransportowania D. P., zaś wybór właściwej jednostki Policji podyktowany był dostępnością miejsc. Żaden z dowodów nie popiera odmiennego stanowiska Sądu I instancji – wskazać należy na zeznania samego wnioskodawcy, wedle którego w komendzie nie było miejsc

dla osób zatrzymanych, wobec czego koniecznym było jego przetransportowanie.

i/ Pomimo trafności powyższego zarzutu, to nie mógł on doprowadzić do postulowanej przez pełnomocnika zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie żądania w całości. Jak już zaznaczono, aby stwierdzony błąd w ustaleniach faktycznych mógł doprowadzić do zmiany orzeczenia, to musi on mieć wpływ na jego treść. Powyżej stwierdzone uchybienie takiego charakteru nie ma, gdyż w ogóle nie podważa oceny o niewątpliwej niesłuszności zatrzymania D. P., w szczególności wobec bezzasadności innych zarzutów zawartych w apelacji pełnomocnika.

j/ Za niezasadny uznać trzeba zarzut skarżącej, która w realiach niniejszej sprawy upatruje istnienia uzasadnionej obawy ucieczki lub ukrycia się wnioskodawcy - w myśl art. 244 § 1 k.p.k., która to stać miała za zasadnością jego zatrzymania 7.08.2020 r. Takie zapatrywanie jest chybione i nie jest w stanie podważyć prawidłowości stanowiska Sądu I instancji. Pełnomocnik zdaje się nie dostrzegać, że rozważanie istnienia możliwości ucieczki lub ukrycia się, o której mowa w art. 244 § 1 k.p.k., rozpatrywane może być dopiero wtedy, gdy istnieje uzasadnione przypuszczenie, że dana osoba popełniła przestępstwo. Sytuacja taka nie miała miejsca w odniesieniu do D. P., co zostało prawidłowo wykazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Dodatkowo ocena ta nie jest wprost podważana przez pełnomocnika, jeżeli zauważy się treść podniesionych zarzutów. Tym samym podważanie ustaleń Sądu Okręgowego poprzez wywodzenie

istnienia uzasadnionej obawy ucieczki lub ukrycia się wnioskodawcy, przy jednoczesnym podzieleniu oceny, że nie istniało uzasadnione przypuszczenie, iż dopuścił się on przestępstwa, jawi się jako niezrozumiałe i niekonsekwentne.

k/ Abstrahując od powyższych uwag uznać należy, że Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, iż nie zaistniały żadne okoliczności przemawiające za istnieniem uzasadnionej obawy ucieczki lub ukrycia się D. P.. Organy ścigania znały jego dane personalne oraz adres zameldowania, jak również faktycznego zamieszkania - w tym kontekście błędne jest stanowisko pełnomocnika, że funkcjonariusze Policji znali jedynie adres zameldowania wnioskodawcy, gdyż przeczy temu treść protokołu zatrzymania i zeznań policjanta D. K. (1). Zatem organy ścigania posiadały potrzebne dane umożliwiające przeprowadzenie z udziałem wnioskodawcy dalszych czynności i wystarczające było jego wezwanie do stawiennictwa w jednostce Policji. Nadto nie wystąpiły inne okoliczności uzasadniające chociażby przypuszczenie, że wnioskodawca podjąłby próbę ucieczki lub ukrycia się - wskazać należy na zeznania funkcjonariusza Policji, który dokonał zatrzymania, z których wynika, że D. P. nie stawiał oporu i wykonywał wszystkie polecenia. Niezrozumiałe jest zapatrywanie skarżącej, zgodnie z którym posiadanie dowodu osobistego, przy niewystępowaniu dodatkowych okoliczności podważających jego treść czy wskazujących na próby utrudniania postępowania - nie jest wystarczające do przeprowadzenia z daną osobą dalszych czynności w przypadku jej pozostawiania

na wolności. Podzielenie tego zapatrywania skutkować musiałoby zatrzymaniem każdej osoby wylegitymowanej i podejrzewanej o czyn zabroniony przez funkcjonariuszy Policji, gdyż każdorazowo istniałaby obawa jej ucieczki lub ukrycia się. Co oczywiste zapatrywanie takie jawi się jako absurdalne i wypaczające rozumienie obawy ucieczki lub ukrycia się, określone w art. 244 § 1 k.p.k., a tym samym nie mogło zyskać uznania tutejszego Sądu.

l/ Na podzielnie nie zasługiwało również stanowisko, zgodnie z którym Sąd Okręgowy nieprawidłowo przyjął, że D. P. nie został niezwłocznie poinformowany o przyczynach swojego zatrzymania. Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi wprost do przeciwnego wniosku - wskazać należy na pkt. 3.1.3 poczynionych ustaleń, z którego wprost wynika, że wnioskodawca został niezwłocznie poinformowany o przyczynie swojego zatrzymania /zgodnie m.in. z zeznaniami D. K./. Odmiennym zeznaniom D. P. Sąd I instancji nie dał wiary /pkt 3.2.1. uzasadnienia/. Powyższe prowadzi do wniosku o bezzasadności podniesionego zarzutu, który został sformułowany w wyniku pobieżnej lektury pisemnych motywów orzeczenia.

Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>I/ Prokuratora błędu w ustaleniach faktycznych, mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, polegającego na bezpodstawnym uznaniu przez Sąd meriti :</p> <p>1/ jakoby długość okresu, w ciągu którego wnioskodawca był niesłusznie pozbawiony wolności</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadne</p> <p># niezasadny</p>

tj. 21 godzin i 40 minut, fakt utrzymywania wobec wnioskodawcy statusu osoby podejrzanej przez okres ponad roku bez wykonywania w sprawie czynności procesowych czy podejmowania decyzji merytorycznej, przewiezienie wnioskodawcy z (...) W. VII do KPP w L., co podyktowane było chęcią utrudnienia kontaktu z wnioskodawcą osobom, które taki kontakt nawiązać by chciały, zaproponowanie mu posiłku dopiero po przewiezieniu do KPP w L., którego nie spożył, albowiem nie je mięsa, a odmówiono mu podania składu pożywienia, podanie wody jedynie jeden raz i jednokrotne wyrażenie zgody na skorzystanie z toalety, zapoznanie z protokołem zatrzymania dopiero o godz. 23.20, pomimo zatrzymania wnioskodawcy o godz. 21.00, zatrzymanie wnioskodawcy przez policję spowodowało również negatywne przeżycia u członków jego rodziny, którzy na kilkadziesiąt godzin stracili z nim kontakt, w szczególności matki i znajomych, uzasadniają przyznanie D. P. (1) zadośćuczynienia za oczywiście bezzasadne zatrzymanie w wymiarze 10.000 złotych, rekompensującym w/w wystąpienie po jego stronie szkód niematerialnych związanych ze wskazanym zdarzeniem, podczas gdy kwota ta jawi się jako wygórowana w odniesieniu do okoliczności sprawy i realiów gospodarczo - rynkowych istniejących w Polsce.

II/ Pełnomocnika Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji pkt 1 i alternatywnie pkt 4:

1/ obrazy przepisów prawa materialnego tj. art. 552 § 4 k.p.k. poprzez uwzględnienie okoliczności

	<p>nieobjętej dyspozycją przepisu, a mianowicie faktu utrzymywania wobec wnioskodawcy statusu osoby podejrzanej przez ponad rok czasu oraz negatywnych przeżyć członków rodziny związanych z faktem zatrzymania wnioskodawcy, podczas gdy nie są to okoliczności wskazane w art. 552 § 4 k.p.k., co doprowadziło do niezasadnego zasądzenia zadośćuczynienia na rzecz D. P. (1);</p> <p>4/ rażącej niewspółmierności kary poprzez błędne uznanie, że zasądzona tytułem zadośćuczynienia kwota 10.000 zł na rzecz wnioskodawcy w przedmiocie niewątpliwie niesłusznego zatrzymania jest odpowiednia, podczas gdy zebrany materiał wskazuje, że okoliczności i czas zatrzymania oraz intensywność doznanych krzywd uzasadniają przyznanie zadośćuczynienia w kwocie 1.000 zł.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>a/ Powyższe zarzuty pełnomocnika Komendanta Stołecznego Policji oraz prokuratora w istocie odnoszą się do wysokości przyznanego zadośćuczynienia i są ze sobą ściśle powiązane, wobec czego należy je rozpoznać łącznie.</p> <p>b/ Częściowo zasadna jest argumentacja pełnomocnika oraz prokuratora co do błędnego wzięcia pod uwagę przez Sąd Okręgowy na etapie określania wysokości zadośćuczynienia, tak okoliczności dotyczących toczącego się postępowania przygotowawczego, jak również negatywnych przeżyć najbliższych D. P. (1) w związku</p>		

z jego zatrzymaniem. Zaznaczyć należy, że pełnomocnik w zarzucie z pkt 1 literalnie wskazuje na niezasadne zasądzenie na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia, podczas gdy okoliczności powyższe rzutować mogą jedynie na jego wysokość. Kwestie te nie mają bowiem żadnego wpływu na ocenę, czy zatrzymanie było niewątpliwie niesłuszne. Nadto pełnomocnik wskazuje na „okoliczności”, o jakich mowa w art. 552 § 4 k.p.k., w sytuacji gdy przepis ten nie zawiera w sobie żadnego ich katalogu, co świadczy o wadliwości skonstruowanego zarzutu z pkt 1. Zatem oparcie się przez Sąd Okręgowy na tych danych nie stanowi o obrazie tego przepisu prawa materialnego.

c/ Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, że pojęcie sumy odpowiedniej dotyczącej zadośćuczynienia ma charakter nieokreślony. Niewątpliwie zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomiczną wartość. Jednocześnie wartość ta nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być stosownie do art. 445 § 1 k.c. „odpowiednia” w tym sensie, że powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom społeczeństwa, nie może prowadzić do nadmiernego bogacenia się. Natomiast kryterium przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa ma znaczenie pomocnicze /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z 22.01.2015 r. III KK 252/14, Legalis; wyrok

Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16.03.2023 r. II AKa 393/21/.

d/ Należy przyznać rację skarżącemu, że Sąd Okręgowy uzasadniając wysokość przyznanego zadośćuczynienia niesłusznie powołał się na fakt utrzymywania wobec wnioskodawcy statusu podejrzanego w toku postępowania, na potrzeby którego doszło do jego zatrzymania. Wpływ na wysokość zadośćuczynienia mogą mieć tylko okoliczności bezpośrednio związane z faktem zatrzymania, do których to nie należy tok ani sprawność postępowania przygotowawczego oraz posiadany w nim przez wnioskodawcę status. Okoliczności te są irrelewantne na etapie miarkowania rozmiaru krzywdy doznanej przez wnioskodawcę z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania.

e/ Trafnie wskazali apelujący, że negatywne przeżycia, których doznali najbliżsi wnioskodawcy w związku z jego zatrzymaniem, nie mają wpływu na wysokość zadośćuczynienia. Sąd Apelacyjny nie neguje, że zatrzymanie danej osoby dotyka nie tylko ją osobiście, ale również wpływa na jej najbliższych. Jednakże zadośćuczynienie ma na celu wynagrodzenie krzywd, których doznała jedynie osoba zatrzymana, a nie inne osoby.

f/ Całokształt powyższych rozważań, w powiązaniu z pozostałymi, niekwestionowanymi przez skarżących ustaleniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy, prowadzi do wniosku, że w zaskarżonym wyroku doszło do zawyżenia kwoty zadośćuczynienia należnego wnioskodawcy z tytułu niewątpliwie niesłusznego

zatrzymania. Ustalając kwotę zadośćuczynienia Sąd Okręgowy słusznie wskazał na łączną długość okresu zatrzymania trwającego 21 godzin i 40 minut, warunki zatrzymania wnioskodawcy i zdarzenia mające miejsce w tym czasie /udzielenie tylko jednej zgody na skorzystanie z toalety, jednorazowe pozwolenie na napięcie się wody w okresie letnim, niespożycie podanego posiłku, a nadto w szczególności naganne zachowanie funkcjonariusza Policji w jednostce w L./, jak również osobiste dotkliwe odczucia D. P. w związku z zatrzymaniem, które postrzegane muszą być przez pryzmat jego dotychczasowego życia – jest on osobą młodą, niekaraną, prowadzącą ustabilizowany tryb życia, co prowadzi do wniosku, że przedmiotowe zatrzymanie było zdarzeniem istotnym, stanowiącym negatywne doświadczenie w jego życiu. Wskazać zarazem należy, że z zeznań wnioskodawcy nie wynika jednakże, aby miało to być zdarzenie o charakterze traumatycznym – nie skutkowało koniecznością zasięgnięcia pomocy lekarskiej ani psychologicznej czy też poważnymi następstwami w życiu D. P.. Dodatkowo, jak podał sam wnioskodawca, to zatrzymanie nie było pierwszym w jego życiu, jednakże zdecydowanie było bardziej dotkliwe i znaczące.

g/ W uzasadnieniu podniesionego zarzutu prokurator wskazał, że w trakcie zatrzymania D. P. były przestrzegane wytyczne i zalecenia zawarte w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4.06.2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu

wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb - a dotyczące kwestii podawania posiłków osobom zatrzymanym. O ile zgodzić należy się, że regulacje wskazują jedynie na wartość energetyczną podawanych posiłków i przedziały czasowe, w których mają być one udzielane, to nie zawierają ograniczenia kategorii wydawanych posiłków, a tym bardziej nie zabraniają funkcjonariuszom Policji udzielania informacji o składzie posiłków osobom zatrzymanym, do czego doszło w sprawie i co skutkowało ostatecznie odmową spożycia posiłku przez wnioskodawcę. W ocenie Sądu, odmiennie należy oceniać niespełnianie żądań czy życzeń osoby zatrzymanej, która musi dostosować się do warunków swego tymczasowego pobytu, a inaczej odmowę udzielenia podstawowych informacji, mających na celu poszanowanie osobistych przekonań i poglądów. Tym samym zachowanie funkcjonariusza, który odmówił udzielenia informacji D. P., zwiększało dolegliwość jego pozbawienia wolności. Natomiast z zeznań wnioskodawcy nie wynika, aby zażądał on podania bezmięsnego posiłku, a jedynie, że poprosił o udzielenie podstawowych informacji, których niezasadnie mu odmówiono.

h/ Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd Okręgowy wskazał również, że wnioskodawca miał pierwszy bezpośredni kontakt ze swoim obrońcą dopiero po ponad 20 godzinach od jego zatrzymania. Wskazać należy, że z treści protokołu

zatrzymania wprost wynika, że D. P. nie żądał kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym, który to stawiał się dopiero następnego dnia w związku z przeprowadzanymi z jego udziałem czynnościami. W kontekście tym zwrócić należy uwagę na treść oświadczeń i notatki urzędowej z akt II Kp 2224/20 /k. 28-31/, z których wypływa, że D. P. wyraził zgodę na przeprowadzenie czynności bez udziału obrońcy, pomimo możliwości oczekiwania na jego przybycie. Dodatkowo brak jest podstaw do stwierdzenia, aby wnioskodawca został zmuszony do podpisania protokołu o określonej treści wbrew swojej woli. Analiza protokołu zatrzymania wskazuje, że zostały w nim zawarte żądania i uwagi wnioskodawcy, a także nie sposób uznać, że zawiera on w sobie sprzeczności, gdyż czym innym jest legalność i prawidłowość zatrzymania, a czym innym kwestia jego zasadności. Zarazem fakt, że protokół został sporządzony i przedstawiony do podpisu po ponad 2 godzinach od zatrzymania, wynikał z ilości czynności koniecznych do przeprowadzenia wobec wielu osób zatrzymanych tego dnia. Powyższe prowadzi do wniosku, że brak jest podstaw do stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie i nie zwiększało to intensywności krzywdy. Jednakże skarżący nie podnosili tej kwestii, a więc nie rzutuje ona na obniżenie zadośćuczynienia.

i/ Reasumując, całokształt poczynionych ustaleń w kontekście zarzutów podniesionych przez skarżących, prowadzi do przekonania, że kwota 10.000 zł jawi się jako zbyt wygórowana i rażąco niewspółmierna w realiach sprawy. Nadmienić należy, że kwota zadośćuczynienia nie może

być nadmierna w stosunku do krzywdy i nie może być źródłem nieuzasadnionej korzyści majątkowej. Wobec tego obniżenie zadośćuczynienia do sumy 7.000 zł jest adekwatne do czasokresu pozbawienia wolności, doznanych cierpień i negatywnych przeżyć psychicznych wnioskodawcy, jak również czyni zadość obecnym realiom społeczno-gospodarczym w Polsce, nie powodując nadmiernego wzbogacenia wnioskodawcy. Zarazem brak było podstaw do uwzględnienia w całości wniosku apelacji prokuratora i ewentualnego wniosku pełnomocnika ukształtowania kwoty zadośćuczynienia w wysokości 2.000 zł lub 1000 zł, gdyż sumy te nie stanowiłyby wystarczającej rekompensaty za doznane krzywdy, spełniając jedynie rolę symboliczną.

Wniosek

I/ Pełnomocnik Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez: 1/ oddalenie żądania wnioskodawcy w całości, 2/ ewentualnie zasądzenie zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawcy w kwocie 1.000 złotych i oddalenie żądania w pozostałej części.

II/ Prokurator wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kwoty 2000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w okresie od dnia 7.08.2020 r. godz. 21.00 do dnia 8.08.2020 r. godz. 18.40.

zasadny

częściowo zasadne

niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
W świetle rozważenia zarzutów pełnomocnika brak było jakichkolwiek podstaw do zmiany wyroku poprzez oddalenie żądania wnioskodawcy w całości. Natomiast częściowo zasadne były wnioski obu skarżących co do obniżenia wysokości przyznanego zadośćuczynienia – co wynika z powyższych rozważań odnośnie zarzutów apelacji.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	Nie dotyczy
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. <u>Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
W punkcie II wyrok został utrzymany w mocy w tej zaskarżonej części, w jakiej nie został zmieniony.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powody wynikają z rozważań w części 3.	
1.8. <u>Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	

5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
W punkcie I obniżono kwotę zasądzonego zadośćuczynienia do 7.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty i oddalono wniosek w pozostałej nieuwzględnionej części.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Powody wynikają z rozważań w części 3.	

1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
5.3.1.4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
1.10. <u>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Wydatkami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążono Skarb Państwa zgodnie z art. 554 § 4 k.p.k.

7. PODPIS
Przemysław Filipkowski Anna Zdziarska Piotr Bojarczuk

1.11. <u>Granice zaskarżenia</u>	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Punkt 1 wyroku
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	Uchylenie	# Zmiana

1.12. <u>Granice zaskarżenia</u>	
Kolejny numer załącznika	2
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik reprezentanta Skarbu Państwa - Komendanta Stołecznego Policji
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Punkt 1 i 2 wyroku
1.3.1. <u>Kierunek i zakres zaskarżenia</u>	
# na korzyść	# w całości

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,		

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	Uchylenie	#	Zmiana